

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

G.14.61

Hely

Idő

"1929"

Személy

Szerző:

Cím:

Ézidén van a Kerepesi-Temető megnyitásának nyolcvanadik évfordulója

Forrás:

Uj Nemzedék

Bp.

1929. J. 10.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Ézidén van a Kerepesi-temető megnyitásának nyolcvanadik évfordulója

Kétszázötven holdas területen nyolcvan év alatt közel háromszáz-ezer embert temettek el

Százötven országos név sirja jeltelen még a jubiláló temetőben

— Az Uj Nemzedék tudósítójától —

Pestváros tanácsa 1849-ben, a diadalmas tavaszi hadjárat kezdetén hasított ki a mai Kerepesi-uti temetőt a főváros területéből akkor, amikor már a külső Váci-uti temető és a régi Józsefvárosi temető egészen betelt. Az új Kerepesi-temető első lakói a diadalmas isaszegi csata áldozatai voltak. A súlyosan sebesült honvéd- és osztrák katonákat a Rókus-kórházba szállították, s mikor közülük tizenegyen meghaltak, az újonnan megnyílt Kerepesi-uti temetőbe temették el őket. A temető területe 1849 elején szántóföld volt s a hozzá legközelebbi épületek voltak a tót templom és a Makkhetes-csárda. Az elmúlt nyolcvan év alatt a temetőt lassankint körülépítette a főváros s ma már nemhogy a külterületen, hanem egészen a város szívében van. Az elmúlt nyolcvan év alatt nagy volt a halál aratása Budapesten. Sokszor pusztító járvány tizedelte meg Pest és Buda lakosságát és így meglehetősen gyorsan telt meg a temető. A legszomorúbban illusztrálja ezt

az a sötét statisztika, amelyet a temető igazgatósága vezet.

E szerint a Kerepesi-uti temetőben 1849. április elsejétől 1929. szeptember tizenötödikéig összesen 296.450 embert temettek el.

Lassanként a Kerepesi-uti temető már nem tudta befogadni a halottakat s ezért nyitották meg 1886. május elsején az új Rákoskereszturi temetőt, ahová eddig összesen 441.186 embert temettek el. A Rákoskereszturi-temető halottai közül tizennyolcezer a hősi halott katoná.

A Kerepesi-uti temető igazgatósága, különösen a világháború után, nagyon szépen rendbehozatta a temetőt és a sírokat, de még így is nagyon sok vagyonos család tagjának, vagy országos nevű halottnak a sirja gondozatlan és jeltelen. A Kerepesi-uti temetőben nagyon sok olyan ember van eltemetve, aki diszshelyet kapott a fővárostól, s éppen a disz-sírok között van igen sok gondozatlan. A nagyváros terjeszkedése természetsze-

rüleg megzavarta a Kerepesi-uti temető sok sirjának a nyugalma is. Mint ismeretes, a pesti és a budai oldalon is egy-egy sír élete harminc-harmincöt év, amelynek elmúltával a régi sírokat feltárják és a csontokat az újabb temetőben helyezik el. A Kerepesi-uti temető elavult sírjainak gazdátlan csontjait a Rákoskereszturi-temetőben szokták eltemetni. Vannak vándorsírok is, így például Kisfaludy Károly, akit 1830-ban a külső Váci-uti temetőben temettek el, a Kerepesi-uti temető megnyitásakor átköltöztött az új temetőbe.

A Kerepesi-uti temetőben egyébként még körülbelül százötven közéleti nagyság sirja jeltelen,

bár az utóbbi évtizedekben a magyar sajtó sürgetésére igen sok politikai, köz-

életi, művészeti és irodalmi nagyság kapott síremléket. Egyelőre még jeltelen — bár állítólag a közeljövőben elkészülnek a síremlékek, — Blaha Lujza, Beöthy Zolt, Endrédi Sándor, Náday Ferenc, Eötvös Loránt báró, Hopp Ferenc stb. sirja. Nincs méltó síremléke Korányi Frigyes bárónak, Görgey Arturnak, Wekerle Sándornak, Polónyi Gézának, Günther Antalnak, Párvy Sándor szepesi püspöknek, Bárony Istvánnak és Jánosnak, Pasteiner Gyulának, Ballagi Aladárnak, Buday Lászlónak, Heinrich Ferencnek, Madarász Viktornak, Vastagh Györgynek, Holló Barnabásnak, Várady Antalnak, Zempléni Árpádnak, vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornoknak, s igen sok írónak és újságírónak.

Most, hogy a Kerepesi-uti temetővel együtt jubileuma van az 1848/49-iki szabadságharcnak is, nem lesz érdektelen felsorolni, hogy milyen vértanúk nyugszanak a Kerepesi-uti temetőben. Itt van eltemetve Batthyány Lajos gróf miniszterelnök, Perényi Zsigmond báró, Csányi László, Woroniczky Miciszláv herceg, Zilahy Sebess Emil, Szacsvay Imre.

Streit Miklós, Csernus Emánuel, Kolossy Géza, Abancourt Károly, Giron Péter, Noszlopy Gáspár, Sárközy Sándor és végül Böszörményi László. A mostani nyolcvanéves évforduló alkalmából

a Rákóczi Szövetség halottak napján ezeket a vértanu-sírokat mind fel fogja keresni és meg fogja koszoruzni.

A vértanu sírok emlékkövein sok helyen igen találó és emlékeztető felirat van. Így Sebess Emil honvédfőhadnagy sirján, a Batthyány-mauzóleumon, Perényi Zsigmond báró sirján csak ez a hideg és mégis kiáltó felirat van: „Itt nyugszik báró Perényi Zsigmond, kinek 1849. október huszonegyedikén az élettől megválnia kellett.”

A jubiláló Kerepesi-uti temetőben 1930. tavaszán nyolc sírtáblát fognak felátni s ismét egész sereg volt közéleti nagyság csontjai vándorolnak át új sírba. Így meg fogják háborgatni Woroniczky Miciszláv herceg sirját, továbbá a Vachot Imrét, a Szigligeti Edéct, a Vass Gerebenét, Székács Józsefét, a Tóth Edéct, a Csepreghy Ferencét, az Izsó Miklósét, a Lendvay Mártonét, az Egressy Bénéct, a Laborfalvy Rózáct, a Tóth Kálmánét, a Röck Szilárdét, a Bajza Józsefét, a Tancsics Mihályét, a Huber Károlyét, a Semmelweis Ignácét, a Csiky Gergelyét, az Ybl Miklósét, Tamássy Józsefét, a Reviczky Gyuláct, a Paulay Edéct, a Nagy Imrét stb.